תוכנית טיסה ואישורה

1. כללי

לא יפעיל אדם כלי טיס אלא בהתאם למרשה טיסה שיינתן על בסיס תוכנית טיסה שהוגשה למודיעין טיס ואושרה, טרם ביצוע הטיסה.

הגשת תוכנית טיסה אינה חלה על סוגי הטיסות להלן:

א. טיסה מקומית.

ב. טיסות אז"מ בבועות המפורטות בנוהל ב-08.

ג. טיסות חקלאיות.

ד. טיסה משדה תעופה או מנחת לאיזורי האימון של השדה או המנחת, כפי שנקבע באופן פרטני לכל שדה או מנחת בפרקים ד' או ה'.

ה. טיסה מהרצליה לנקודת דיווח תל-יונה וחזרה פטורה מהגשת תוכנית טיסה. הפטור לא יחול על טיסה דרומית לנקודת הדיווח תל-יונה או צפונית להרצליה.

2. הגדרות

לצורך הוראה זו מוגדרים המושגים הבאים:

א. **תוכנית טיסה -** מידע כמפורט בתקנה 78(ב) לתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב-1981 המועבר ליחידות שירותי ניהול תעבורה אווירית והנוגע לביצוע טיסה עתידית. מידע זה יוגש למודיעין טיס לצורך קבלת מרשה לטיסה.

ב. **אמצע שבוע -** קטע הזמן המתחיל ביום א' בשעה 05:00 ועד ליום ו' בשעה 14:00 או עד לערב חג בשעה 14:00. לצורך הוראה זו, ימי חול המועד יחשבו כימי אמצע שבוע.

ג. **סוף שבוע -** קטע הזמן המתחיל ביום ו' בשעה 14:00 ועד ליום א' בשעה 05:00 או מערב חג בשעה 14:00 ועד ליום העבודה הראשון לאחר החג בשעה 05:00.

ד. **אישור טיסה -** לצורך נוהל זה, אישור שניתן על ידי מודיעין טיס לבצע טיסה על פי תוכנית טיסה שהוגשה, ובהתאם לתנאים המפורטים באישור.

ה. **טיסה משולבת -** טיסה הכוללת יותר מיעד אחד, או טיסה הכוללת טיסה הן בנתיבי התובלה הנמוכים והן בנתיבי ATS, כמפורט בנוהל ב-04.

ו. **טיסה מקומית -**

1) טיסה המתוכננת להתבצע בתחום אזור הפיקוח של שדה תעופה ממנו המריא כלי הטיס.

2) טיסת רב להב המתוכננת להתבצע בתחום סגירה אווירית מאושרת, או בתחום אזור אימון כפי שמוגדר בפרק ב-09.

ז. **טיסה באזורי אימון -** טיסה המתוכננת להתבצע באזורי אימון המבוקרים על ידי יחידת ניהול תעבורה אווירית.

ח. **טיסת מרחב -** טיסה המתוכננת להתבצע מחוץ לתשתית המפורסמת לשימוש אזרחי, ושלא בגבהי התשתית (כגון טיסה בנתיבים "מקווקווים" - BY ATC, בסגירה אווירית או טיסה לשטח הפעלה שאינו תחת נתיב אזרחי). טיסה מ/אל שטח הפעלה בתנאים הבאים אינה טיסת מרחב:

1) שטח ההפעלה מצוי ב-CTR אזרחי או צבאי;

2) הטיסה תואמה עם מגדל הפיקוח הרלוונטי והמטוס בקשר רדיו רציף עם המגדל;

3) קיים נתיב טיסה אזרחי קבוע ומאושר לשימוש בתוך/על גבול ה-CTR.

ט. **תשתית המפורסמת לשימוש אזרחי -** אזורי אימון, אזורי פיקוח של שדות תעופה או מנחתים אזרחיים, מפת נתיבי ה-ATS, מפת נתיבי התובלה לגובה נמוך (CVFR), מפת נתיבי הגובה הנמוך לתעופה הספורטיבית ומפת נתיבי המסוקים של חיל האוויר.

3. הגשת תוכנית הטיסה

א. טרם הגשת תוכנית טיסה, יתעדכן מגיש התוכנית במידע מטאורולוגי ומידע תעופתי עדכני ורלוונטי בפרסומי המידע התעופתי לרבות נוטאמים.

ב. <u>אופן הגשת תוכנית הטיסה</u>:

1) <u>תוכנית טיסה בנתיבים</u> - תוגש בטלפון, או באמצעות כתובת דוא"ל ais@iaa.gov.il ועל פי הדוגמה שבנספח א' לנוהל זה.

2) <u>תוכנית לטיסת מרחב -</u>

א) תוכנית לטיסת מרחב תוגש בדואר אלקטרוני בלבד לכתובת fpl@iaa.gov.il, על פי הדוגמה שבנספח ב' לנוהל זה.

ב) תוכנית הטיסה תכלול את פירוט כל הנקודות מעליהן מתוכננת הטיסה להתבצע (כגון יישובים, צמתים או נ.צ. ברשת WGS-84).

ג) המבקש לבצע טיסת מרחב במרחב פיקוח אזרחי יפנה למנהל היחידה הרלוונטית או לראש משמרת ביחידה זו, לקבלת אישור לביצוע הטיסה ולמועדה.

ד) המבקש לבצע טיסת ניסוי או צילום יעביר למודיעין טיס, בנוסף לטפסי בקשת תוכנית הטיסה, גם תרשים או מפה בהם מצוינים הנתיבים המבוקשים.

ה) המבקש לבצע טיסה בתחום שטחי אש, לרבות טיסה לפי בקשת גורם צה"לי, יקבל אישור בכתב של קצין הדרכה במרכז תיאום האימונים המרחבי (מתא"מ) או קצין תיאום פיקודי/צה"לי הבאים (בהתאם למיקום הטיסה) -

מתא"מ פיקוד דרום - באר שבע ודרומה: 08-9902926/8;

מתא"מ פיקוד מרכז - באר שבע עד חדרה: 02-5305042/1;

מתא"מ פיקוד צפון - חדרה צפונה (לא כולל רמת הגולן): 073-3483007 או במייל - pakmaz64@gmail.com;

מתא"מ 210 - רמת הגולן: 04-6977808;

אישור זה אינו נדרש אם הטיסה מתוכננת להתבצע בפרק הזמן שבין יום חמישי משעה 21:00 ועד יום ראשון בשעה 6:00 או ערב חג עד מוצאי החג.

את האישור הכתוב יש להעביר למרכז סנכרון בחה"א (דרך מודיעין טיס).

3) בתוכנית לטיסה משולבת יש לציין את זמני ההמראה המשוערים מכל שדה/מנחת בנפרד, וכן את נקודת המעבר מנתיב תובלה נמוך לנתיב ATS ולהיפך.

4) טייס מפקד או מפעיל אווירי של כלי טיס, יתאם את טיסתו מול מחלקת מבצעים של שדה התעופה אילת/רמון טרם הגשת תכנית טיסה למודיעין טיס. האמור לעיל אינו חל על חברות המפעילות טיסות קו סדירות לאילת/רמון.

ג. בקשה לטיסה החורגת מהנחיות הפמ"ת או התקנות:

1) בקשה לטיסה החורגת מהנחיות הפמ"ת יש למלא בטופס ANS 4.7.004 באתר רת"א. את הבקשה יש להפנות לאגף פיקוח אווירי ברת"א, בדואר אלקטרוני לכתובת: caai-charigot@mot.gov.il.

2) לגבי חריגות ממגבלות נוהל א-17 בפמ"ת "אזורים אסורים, מוגבלים ומסוכנים לטיסה" (הכולל גם מגבלות קרבה לגבול), ראה נוהל א-17.

3) בקשה לטיסה החורגת מתקנות הטיס מחייבת קבלת פטור בהתאם לנוהל קבלת פטורים (באתר רת"א).

ד. מועדי הגשת תוכנית טיסה:

1) תוכנית טיסה בנתיבים תוגש לאישור מודיעין טיס בהתאם למועדים הבאים:

א) לא יאוחר מ-60 דקות לפני זמן ההמראה המתוכנן.

ב) לטיסות הממריאות עד השעה 17:00, ניתן להגיש לא מוקדם משעה 18:00 ביום שלפני הטיסה; לטיסות אחרות יש להגיש באותו היום.

2) לגבי פעילות הדורשת את אישור רת"א, יש לוודא קבלת האישור **טרם** פנייה למודיעין טיס.

3) תוכנית לטיסת מרחב תוגש לאישור מודיעין טיס במועדים הבאים:

א) לטיסה המתוכננת להתבצע באמצע השבוע, תוגש תוכנית טיסה ביום הקודם לביצועה, עד השעה 15:00.

ב) לטיסה המתוכננת להתבצע בסוף שבוע, תוגש תוכנית טיסה לא יאוחר משעה לפני זמן ההמראה המתוכנן.

ג) על אף האמור בסעיף א), לטיסה המתוכננת להתבצע בימי א', או ביום שלמחרת חג, תוגש תוכנית טיסה ביום ה', או ביום העבודה האחרון לפני החג, עד השעה 15:00.

ד) במידה ולא התאפשר לטייס או למפעיל האווירי להגיש תוכנית טיסה אשר מיועדת לביצוע ביום א', או ביום שלאחר חג כמוכתב מעלה, ניתן יהיה להגישה ביום הביצוע החל מהשעה 09:00; אישור טיסה כאמור אינו מובטח ומותנה במגבלות המערכת.

ה) ניתן להגיש תוכנית טיסה גם לטיסה שמיועדת להתבצע במועדים מאוחרים יותר מהאמורים לעיל, אך לא יותר משבוע ימים מראש, בדואר אלקטרוני לכתובת: fpl@iaa.gov.il.

4) בקשה לפעילות הדורשת את אישור חטיבת המבצעים ברש"ת, ו/או חיל האוויר, בהתאם למרחב האווירי בו מבוצעת הפעילות, תוגש למשרד נוטאם (notamoffice@iaa.gov.il ולכתובת nofm@iaa.gov.il) לפחות 7 ימי עבודה לפני המועד המתוכנן לביצוע הטיסה (כמפורט בנספח ג' בנוהל זה, וכמפורט בנוהל ב-05). יש להגיש את התכנית בשנית למודיעין טיס יום טרם ביצוע הטיסה במייל fpl@iaa.gov.il:

- 5 כלי טיס או יותר במסגרת מטס או מופע אווירי, בכל ימות השנה למעט ביום העצמאות;
- טיסה שביצועה יהווה צורך בהגבלות תפעוליות אחרות, המצריכה פרסום נוטאם.
- עבודות אוויר שאינן ריסוס או צילום.
- טיסות ניסוי, כדורים פורחים מחוץ לאזורי טיסה מוגדרים, בלונים קשורים, פעילות כטב"מ ומיני כטב"מ מחוץ לאזורי טיסה מוגדרים, כל טיסה שדורשת תיאום אזורי טסה של חה"א, טיסות כיול מכ"מ, כיול מכשירי ניווט.

ה. בקשות לביצוע מטס (5 כלי טיס או יותר) וכן בקשה לביצוע מופע אווירי, אשר מתוכננים ליום העצמאות יוגשו למשרד הנוטאם לפחות 10 ימי עבודה מראש.

ו. שינוי פרט כלשהו בתוכנית הטיסה מחייב את הטייס המפקד או המפעיל האווירי לדווח על השינוי המבוקש למודיעין טיס על ידי שיחת טלפון ולקבל אישור חדש לטיסה לפחות שעה טרם המראת הטיסה.

ז. <u>טיסה לשדה תעופה צבאי הכוללת המראה/נחיתה</u>

1) לא יפעיל אדם כלי טיס אל שדה תעופה צבאי או ממנו אלא אם קיבל אישור לכך מרשות התעופה האזרחית ובהתאם לנהלים שאושרו.

2) באחריות הטייס המפקד או המפעיל האווירי להשיג את כל האישורים הנדרשים לביצוע הטיסה (בין היתר, אישור רת"א).

3) תוכנית טיסה לשדה תעופה צבאי תוגש לפחות 7 ימי עבודה לפני מועד הטיסה המתוכנן למודיעין טיס ועותק נוסף למשרד נוטאם, אשר יעביר את הבקשה לאישור עקרוני של מרכז סנכרון (חה"א).

4) במקביל, נדרש הטייס המפקד לתאם עם מגדל הפיקוח של הבסיס את נהלי השדה, לרבות נתיבי הכניסה והיציאה, אופן ההסעה ועמדות החנייה בשדה.

5) טיסה סדירה אל שדה תעופה צבאי או ממנו אשר מאושרת ע"י רשות התעופה האזרחית, וטסה בנתיבים המפורסמים בפמ"ת או מאושרים מראש ע"י רת"א לא תידרש בהגשת תכנית טיסת מרחב.

ח. בהתייחס לאמור בתקנה 78 לתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב-1981, בשדות הבאים הטייס המפקד אינו נדרש להודיע על גמר ביצוע הטיסה: נתב"ג, אילת-רמון, ראש פינה, הרצליה וחיפה.

4. אישור תוכנית טיסה

א. טייס שהגיש תוכנית טיסה **חייב לקבל אישור לתוכנית ממודיעין טיס**.

ב. <u>טיסת מרחב</u> - ערב קודם הטיסה המתוכננת, יפנה מגיש הבקשה למודיעין טיס החל מהשעה 18:00 בכדי לקבל פרטים על הטיסה. מודיעין טיס ימסור למבקש את הפרטים הבאים:

i. אישור לביצוע הטיסה.

ii. הגבלות על ביצוע הטיסה, נכון לשעת הפנייה.

5. תוקף תוכנית טיסה

ניתן להמריא בחלון הזמן שבין 30 דקות לפני מועד ההמראה, שאושר בתוכנית הטיסה, ועד 30 דקות לאחר המועד האמור - למעט בטיסות פנים ארציות תחת כללי טיסת ראיה, בהן ניתן להמריא עד 60 דקות לאחר המועד האמור.
המראה שלא במסגרת זמן זה מחייבת הגשת בקשה חוזרת למודיעין טיס וקבלת אישור חדש לטיסה.

6. סגירה אווירית

א. לפעילויות אשר עבורן נדרשת סגירה אווירית במרחב, יש להגיש בקשה לסגירה אווירית למשרד נוטאם בכתובות המייל הבאות: nofm@iaa.gov.il, notamoffice@iaa.gov.il על גבי טופס כמפורט בנספח ג' לנוהל.

ב. בקשה לסגירה אווירית תוגש לא פחות מ-7 ימי עבודה לפני המועד המתוכנן לביצוע הטיסה.

7. על אף האמור בפרק זה, במרחבי בקרה המבוקרים על ידי חיל האוויר, משטרת ישראל רשאית להגיש תכניות טיסה ובקשות לסגירות ישירות לחיל האוויר, בהתאם לנוהל עליו יוסכם בין הצדדים.

8. נספחים

נספח א' - דוגמה לתוכנית טיסה, על פי הוראות ICAO.

נספח ב' - דוגמת טופס תוכנית טיסת מרחב.

נספח ג' - דוגמת טופס בקשה לסגירה אווירית.